

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

II. Disputatur utrum Ezechiel idem sit ac Zaratus Assyrius, Pythagorae praeceptor.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

Disputatur
num Eze-
chiel idem sit
ac Zaratus
Assyrius, Py-
thagora præ-
ceptor.
Clem. Alex.
libr. 1. Strom.

Plat. *de τῷ
ἐν πύλαις Ἰου-
δοῦσι*
Theod. Serm.
9. de legib.
Agath. libr. 2.

Ezech. 1. 4, 5,
13.

Ezech. 2. 9, 10,
& 3. 1, 2, 3.

Epiph. De
Vit. Proph.

Ezech. 37. 1, &
seq.

Agath. libr. 2.

II. Est apud Clementem Alexandrinum, existimare nonnullos Nazaratum Assyrium, quem Alexander, in libro De Pythagoricis symbolis, Pythagoræ præceptorem fuisse scribit, eundem esse ac Ezechielem: quam demum opinionem rejicit. Mihi contra probatur, nec sine argumentis. Nam primum emendandus est Clemens, in quo hæc leguntur: ἀλέξανδρος ἢ ἐν τῷ ἀπὸ πυθαγορείων συμβόλων, ναζαράτω τῷ ἀσσυρίῳ μαθητῷ σου ἰσορεῖ τὸν πυθαγορεῖν ἡζεκκιὴλ τοῦτον ἡρωῦτάι πνις: οὗκ ἐστὶ δὲ, ὡς ἐπιτα δηλωθῆσεται. Alexander autem in libro De Pythagoricis symbolis, narrat Pythagoram Nazaratū Assyrii auditorem fuisse. Hunc quidam Ezechielem fuisse putant: haudquaquam vero est, ut infra ostendetur. Illic pro eo quod legi debet, *ναζαράτω τῷ ἀσσυρίῳ*, perperam legitur, *ναζαράτω*, ex vitiosa iteratione postrema litera præcedentis. Zaratus autem is est, quem Zabratum appellat Porphyrius in vita Pythagoræ, & Zaratum Plutarchus. Atqui hunc esse Zoroastrem supra probavimus, qui & Zarades apud Theodoretum & Agathiam appellatur. His positis, si temporum inearum ratio,prehendemus juventutem Pythagoræ, qui Polycratis Samii coævus fuit, in Ezechielis senectutem incidisse. Proindeque cum ad Chaldaeos ivisse Pythagoram constet, non solum fieri potuit, ut cum Ezechiele viro inter suos claro, & sanctitate, vaticiniis, ac prodigiis celebrato fuerit conversatus, sed aliter etiam fieri non potuit, cum ad ejusmodi tantum viros noscendos & alloquendos tam longinquas peregrinationes susceperit. Superest ut causam queramus, cur Ezechiel dictus sit Zaratus, quem Zaratum esse Zoroastrem, sive Mosē, alibi docuimus. Hujus appellationis hæc mihi videtur esse ratio valde probabilis, quod pleraque Ezechieli evenere, quæ Zoroastri itidem evenisse traduntur. Nam matrem Zoroastris statim post eum conceptum, cælum ardens & quatuor gryphes vidisse ferunt; ipsum deinde Zoroastrem Deum aliquando celestibus micantem flammis aspexisse, atque hinc Zardust, sive Zoroastrem dictum; hoc est, *Amicum ignis*. De se autem ita scripserat Ezechiel: *Et vidi & ecce ventus turbini veniebat ab Aquilone, & nubes magna, & ignis involvens, & splendor in circuitu ejus: & de medio ejus quasi species electri, id est, de medio ignis: & ex medio ejus similitudo quatuor animalium. Deinde: Et similitudo animalium, & aspectus eorum quasi carbonum ignis ardentium, & quasi aspectus lampadarum. Hæc erat visio discurrens in medio animalium, splendor ignis, & de igne fulgur egrediens.* Zoroastrem in cælum raptum narrat à Deo librum accepisse: idem sibi evenisse narrat Ezechiel. Addunt Zoroastri tradita tunc esse à Deo præcepta, ad hominum eradenda vitia & mores emendandos: patria de se refert toto suo opere Ezechiel. Zoroastri quoque futurorum præsentionem à Deo concessam tradunt, itidem ut Ezechieli. Ex Sinenis finibus in Persidem venisse Zoroastres fertur: ex Judæa in Babyloniam, quæ Persidi contributa deinde fuit, migravit Ezechiel. Hoc itinere fluvios obstantes à Zoroastre congelatos fingunt: scribit Pseudo-Epiphanius fluvium ab Ezechiele siccatum Ebræis Perfarum impetum fugientibus transitum præbuisse, Persas ipsos obruisse. Prodigis editis nobilitatum fingunt Zoroastrem: Ezechielis miracula refert idem Epiphanius. Humana ossa Zoroastris lectulo supposita fuisse ferunt: in campum ossibus arefactis plenum in spiritu deductus est Ezechiel. Multa Zoroastrem suæ de Deo, deque cultu doctrinæ gratia passum volunt: pari de causa mortem Ezechiel sustinuit. Huc accedit quod de Zoroastris ætate, quam vix cognosci posse scribit Agathias, tam varia, tamque dubia promiserunt Auctores, ut à quibusdam etiam coævus Hystaspis positus sit: hic autem ab Ezechielis ævo non multum abfuit. Hinc ergo planissime liquet, quamobrem annorum diuturnitate veram rerum notitiam abolente, cum Zoroastre sive Zarato Ezechielem confuderint Græci, à quibus id videtur Clemens Alexandrinus accepisse, gens ubi veritatis deesse notitia, quod jam sæpius iteravi, in figmentis commiscendis intemperanter luxuriari solita. Multum vero sua ratio Clementem fallit: Pythagoram non negat audivisse Zaratum, at Zaratum negat esse Ezechielem, cum Zaratum sive Zoroastrem, qui Mosēs fuit, nec audiverit, nec propter annorum intervalum audire potuerit; Ezechielem vero audivisse valde probabile sit. Sunt qui hæc Clementis verba ita interpretentur, quasi Ezechielem, non Zaratum, sed Pythagoram haberi à quibusdam voluerit, quod non ita esse cognoscet, quisquis locum totum attente lustraverit. Porro figmenti hujus opifices ignorasse manifestum est Zoroastrem fuisse Mosē. Verum cum ex eorum discrepantia, quæ de Zoroastris ætate, patria, & rebus gestis spargebantur, personatum esse hominem feliciter deprehendissent, in eo agnoscendo aberrarunt, & Ezechielem esse conjecerunt, qui vere Mosēs erat. Tantum abest ergo, ut opinioni nostræ, qua Zoroastrem Mosē esse statuimus, decedat aliquid roboris propter alterum istud eorum decretum, qui Ezechielem fuisse volunt, ut potius multum hinc eam confirmari putem. Nam & Zoroastrem, fictitiam esse personam, & ea magnum aliquem & sanctum inter Israëlitas

virum occultari nobiscum sentiunt; & morem, modumque nostrum antiquitates sacras profana vetustatis spoliis ditandi & decorandi exemplo suo comprobant. Nunc utri sagacius odorati sint; illine, cum Ezechielem, an nos, cum Mosem in Zoroastre latere conjectavimus, aequi & attenti Lectoris esto arbitrium. Lineamenta enim Ezechielis aliqua, at ipsum Moſis os, totumque corpus in eo haud dubie agnoscer.

III. Jam vero quod ad Prophetiæ, quæ Ezechielis nomine inscripta est, *ἡ προφητεία* Ezechielis ad- & antiquitatem pertinet, ipse se initio operis auctorem Ezechiel declarat, idque *ἄν. scribitur Pro-* phetia; quæ *προφητείας*, genus suum, variciorumque locum, ac tempus accurate indicans. *prophetiam*, quæ *ἡ προφητεία* nomen ipsius præfixum ge- *prophetiam* nis; ejusque *ἡ προφητεία* probatur *ἡ προφητεία* & anti- *ἡ προφητεία* quitas. *ἡ προφητεία* Dan. 4. 9. 18. 19.

Huic deinde fidem adstruit Daniel, qui quarto capite sic dixerit: *ἡ προφητεία* Magna arbor & for- *ἡ προφητεία* tis, & proceritas ejus contingens caelum: aspectus illius erat usque ad terminos universæ terra: *ἡ προφητεία* folia ejus pulcherrima, & fructus ejus nimius, & esca universorum in ea: subter eam habi- *ἡ προφητεία* tabant animalia & bestia, & in ramis ejus conversabantur volucres caeli, & ex ea vesceba- *ἡ προφητεία* tur omnis caro. Tum deinde: *ἡ προφητεία* Arborem quam vidisti sublimem atque robustam, cujus altitu- *ἡ προφητεία* do pertingit ad caelum, & aspectus illius in omnem terram, & rami ejus pulcherrimi, & fru- *ἡ προφηte-* ctus ejus nimius, & esca omnium in ea, subter eam habitantes bestiaæ agræ, & in ramis ejus *ἡ προφηte-* commorantes aves caeli: tu es, Rex, qui magnificatus es, & invaluisti, & magnitudo tua *ἡ προφηte-* crevit, & pervenit usque ad caelum, & potestas tua in terminos universæ terra. Similis hæc *ἡ προφηte-* arboris descriptio isti Ezechielis ex tricesimo primo capite: *ἡ προφηte-* Ecce Assur, quasi Cedrus in *ἡ προφηte-* Libano, pulcher ramis, & frondibus nemorosus..... Cumque extendisset umbram suam, in ra- *ἡ προφηte-* mis ejus fecerunt nidos omnia volatilia caeli, & sub frondibus ejus genuerunt omnes bestia sal- *ἡ προφηte-* tum; & sub umbraculo ejus habitabat cætus gentium plurimarum. Hinc parem fere inter- *ἡ προφηte-* pretationem accipere visæ multis per somnum arbores, Altyagi, Xerxi, Maie Virgiliti *ἡ προφηte-* matri. Porro ne quis fallatur, dum nos falli putat, sciat caput hoc Ezechielis tricesi- *ἡ προφηte-* mum primum, & ante ab Ezechiele fuisse scriptum, quam quartum operis sui Daniel *ἡ προφηte-* lucubrasset. Illustre præterea, ad fidem Prophetiæ Ezechielis faciendam, testimonium *ἡ προφηte-* Sirachida, cum ait: *ἡ προφηte-* Ezechiel, qui vidit conspectum gloriæ, quam ostendit illi in curru Cher- *ἡ προφηte-* rubim: nam commemoratus est inimicorum in imbre, benefacere illis qui ostenderunt rectas vias: *ἡ προφηte-* respiciebat nempe ad initium Ezechielis, ubi gloria Dei, & currus Cherubim descri- *ἡ προφηte-* buntur: maxime vero ad ista è decimo capite: *ἡ προφηte-* Et egressa est gloria Domini à limine *ἡ προφηte-* Templi, & stetit super Cherubim, & elevavit Cherubim alas suas, exaltata sunt à terra co- *ἡ προφηte-* ram me, & illis egredientibus rota quoque subsecuta sunt. Unde istud Platonis petatum esse *ἡ προφηte-* rectè à Justino notatum est: *ἡ προφηte-* ὁ δὲ ἡμέτερος ἡγεμὼν ἐν ὀυρανῶν ἑὸς, ἐξ ἡμῶν ἡμῶν ἀπέμ. Justin. Patren.

Magnus sane imperator in cælo Juppiter, alatum currum agitant. Respiciebat item Auctor *ἡ προφηte-* Ecclesiastici ad hæc decimi tertii capitis Ezechielis: *ἡ προφηte-* Propterea hæc dicit Dominus Deus: *ἡ προφηte-* Et erumpere faciam spiritum tempestatum in indignatione mea, & imber inundans in furore *ἡ προφηte-* meo erit, & lapides grandes in ira in consumptionem. Reliqua ad tricesimum quartum, *ἡ προφηte-* & tricesimum sextum cum sequenti pertinent. Ista quoque è libro tertio Regum: *ἡ προφηte-* Operatus es mala super omnes qui fuerunt ante te, & fecisti tibi Deos alienos & conflatiles, *ἡ προφηte-* ut me ad iracundiam provocares, me autem projecisti post corpus tuum: annon alludunt *ἡ προφηte-* ad illa Ezechielis: *ἡ προφηte-* Propterea hæc dicit Dominus Deus, Quia oblita es mei, & projecisti me *ἡ προφηte-* post corpus tuum, tu quoque porta scelus tuum & fornicationes tuas? Illud Zachariæ: *ἡ προφηte-* Et erit *ἡ προφηte-* in die illa, dicit Dominus exercituum; Disperdam nomina idolorum, & non memorabuntur *ἡ προφηte-* ultra, germanum est hujus ex Ezechiele: *ἡ προφηte-* Hæc dicit Dominus Deus: Et disperdam simu- *ἡ προφηte-* lacra, & cessare faciam idola de Memphis.

IV. Porro non unum hoc, quod extat, Prophetiarum volumen edidisse fertur *Disputatur* Ezechiel, sed alterum quoque, quod per Judæorum socordiam intercidisse retur Auctor *de duobus* Synopseos. His Josephi verbis nititur ea sententia: *ἡ προφητεία* ὁ ἡμῶν δὲ διὸς ἰσχυρίας ἀποδο- *ἡ προφητεία* τῆς αὐτῆς ἑὸς ὄχλους, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀποδοτὴς ἰσχυρίων, ὅς ἀποδοτὴς πρὸς τὸν θεὸν ἐστὶν ἡ βιβλία *ἡ προφητεία* πρὸς τὸν θεὸν ἀποδοτῆς. Non solum autem Jeremias iste catibus hominum illa pradixit, sed & Pro- *ἡ προφητεία* pheta Ezechiel, qui primus libros duos de his conscriptos reliquit. Quæ aliter accipienda *ἡ προφητεία* fuisse tradit *ἡ προφητεία* cenſeo, ac vulgo accipi solent, nec enim alterum Ezechielis volumen interiisse existi- *ἡ προφητεία* mo, quod vulgo tamen credi video; præsertim post Josephi ætatem, qua ætate per *ἡ προφητεία* universas gentes vulgatæ erant, & in omnes propemodum linguas conversæ Scriptio- *ἡ προφητεία* nes sacra. Sed hunc Ezechielis librum, quo nunc utimur, in duas partes Josephi ævo *ἡ προφητεία* distinctum fuisse puto; & si conjecturis patet locus, triginta novem prioribus capiti- *ἡ προφητεία* bus primum volumen, postremis novem constituisse alterum, quo Templi reparatio ac *ἡ προφητεία* Urbis dimensio continentur. Profecto cum Pradus, & Villalpandus, diligentissimi li- *ἡ προφητεία* bri hujus Interpretes, explanationem inter se partiri voluissent, ille triginta novem *ἡ προφητεία* priora, hic reliqua exponenda suscepit; cum neutrum tamen ad verustam illam parti- *ἡ προφητεία* tionem respexisse credam. Nempe ita res ferebat, nam prædictiones sunt quasi *ἡ προφητεία* distinctæ penitus inter se & discretæ. Psalmus præterea sexagesimus quartus, Davi- *ἡ προφητεία* dis, Jeremiæ, & Ezechielis nomen præscriptum gerit: quod nimirum ad Psalmorum *ἡ προφητεία*